

PERIPATETIČKE RASPRAVE
SVEZAK III, KNJIGA 3.

**Aristotelovi prigovori protiv pitagorovaca
i njihova rješenja**

5

Aristotel je pitagorovce pod tim imenom progonio ne samo na jednom mjestu i ta proganjanja ćemo, koliko budemo mogli, pažljivo proučiti da bi se spoznalo da li je bio pravedniji prema ovim muževima, nego prema prethodnih sedam velikih filozofa i koliko je htio od njih odstupati. Krenimo, dakle, na posao.

10

Gotovo iz godine u godinu u talijanskim školama peripatetičara razmatra se u velikim nadmetanjima duhova kvestija o šest nebeskih smjerova, koja se nalazi kod Aristotela u knjizi *O nebu* u drugom poglavlju. Ipak nitko, što bih ja sam čuo ili čije bih spise čitao, nije zamijetio ono o čemu se radi u toj kvestiji. Aristotel ima u toj knjizi u drugom poglavlju ove riječi: »Tko se ne bi čudio pitagorovcima da su rekli da postoje samo ova dva počela: desno i lijevo, a izostavili su uistinu četiri, premda nisu manje temeljna.« A da oni nisu izostavili ta četiri principa, sam potvrđuje pred kraj istoga poglavlja ovim riječima: »Ili kao što pitagorovci kažu: [307] oni, naime, kažu za nas da smo gore i na desnoj strani, a za one koji su tamo da su dolje i na lijevoj strani.« Ako, dakle, pitagorovci postavljaju *gore* i *dolje*, dva od onih četiri <počela> za koje je bilo rečeno da su ih ispustili, na temelju koje istine ih se optužuje da su ih izostavili četiri? Dapače poznavali su svih šest

15

20

25